

Memo

Van	Henri Korver
Aan	StUF Expertgroep & Discussieforum StUF-ZKN 3.20
Afdeling	KING/E-Diensten
Onderwerp	Ontwerpkeuzen voor het relateren van entiteiten in StUF-ZKN 3.20
Vergaderstuk ter	Bespreking
Datum	4-9-2015
Bijlagen	

Inleiding

In de afgelopen bijeenkomsten van de StUF Expertgroepen is gediscussieerd over de wijze waarop diverse entiteiten (Besluit, Informatie-object, Betrokkene, etc.) aan een Zaak gerelateerd kunnen worden door middel van kennisgevingen in StUF-ZKN 3.20. In deze notitie worden voor de entiteiten besluit (BSL) en informatie-object (IOB) ieder drie scenario's beschreven hoe ze aan een zaak gerelateerd kunnen worden. Van elk scenario worden de voor- en nadelen besproken.

Tot slot wordt in de laatste sectie (Overwegingen) een voorstel gedaan voor een algemeen criterium waarmee een unieke kant kan worden gekozen voor het relateren van twee entiteiten in een kennisgeving.

Uitleg berichtdiagrammen

We leggen het concept van berichtdiagrammen, ook wel relatiegrafieken genoemd, uit aan de hand van twee voorbeelden. In Berichtdiagram 1 zien we het berichtdiagram voor het StUF-entiteitstype BSL (Besluit). In Berichtdiagram 2 zien we het berichtdiagram voor het StUF-entiteitstype ZAK (ZAAK).¹ Deze diagrammen dienen als basisontwerp voor alle StUF-berichtsoorten zoals kennisgevingen en vraag-antwoordberichten met betrekking tot besluiten (BSL) en zaken (ZAK).

Een berichtdiagram bestaat uit een fundamentele entiteit (de root van de boomstructuur) en de gerelateerde entiteiten (de vertakkingen in de boomstructuur). Als de relatie tussen de fundamenteel en de gerelateerde entiteiten getekend is met een doorgetrokken streep dan mag de relatie zowel in kennisgevingen als in vraag-antwoordberichten worden gebruikt. In geval van een gestippelde lijn mag de relatie allen worden toegepast in bevragingen.

In Berichtdiagram 2 zien we een gestippelde lijn van ZAK naar BSL lopen. Dat betekent dat in een ZAK-kennisgeving geen besluiten kunnen worden gelinkt aan een zaak. In Berichtdiagram 1 zien we een doorgetrokken streep tussen de entiteiten BSL en ZAK. Dat betekent dat in een BSL-kennisgeving wel een besluit kan worden gelinkt aan een zaak.

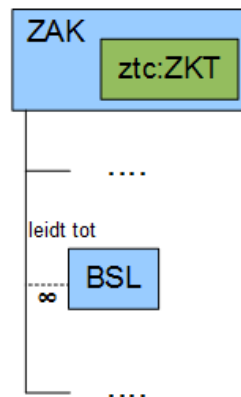
¹ Omdat het berichtdiagram voor ZAK te groot zou worden, zijn alle voor deze discussie niet relevante relaties weggelaten. Het berichtdiagram voor BSL is een stuk kleiner en is wel volledig afgebeeld.

Relateren van besluiten aan zaken

Scenario 1: Besluit wordt aan zaak gerelateerd in BSL-entiteit

Berichtdiagram 1

Berichtdiagram 2

Voordelen:

- Alle gegevens van een besluit, inclusief de documenten (IOB) waarin de besluiten zijn vastgelegd, kunnen in één bericht worden opgevoerd en worden gelinkt aan een zaak.

Nadelen:

- Als je alleen op ZAK-kennisgevingen bent geabonneerd wordt je niet genotificeerd in geval er nieuwe besluiten zijn toegevoegd aan een zaak. In dat geval moeten er meerdere abonnementen worden afgesloten, in dit geval op zowel ZAK- als BSL-kennisgevingen.
- Niet backwards-compatible met StUF-ZKN 3.10. Daar is gekozen voor scenario 2 (Besluit wordt aan zaak gerelateerd in ZAK-entiteit).

Scenario 2: Besluiten wordt aan zaak gerelateerd in ZAK-entiteit

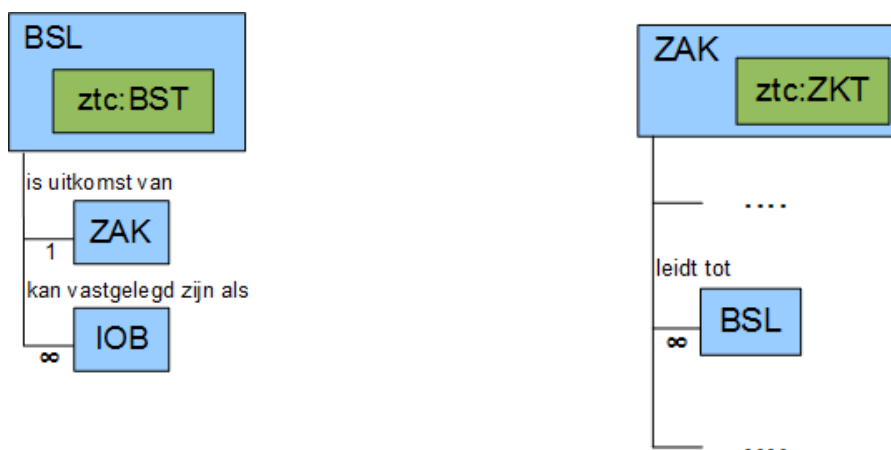
Voordelen:

- Je kunt in één ZAK-kennisgeving meerdere besluiten tegelijk aan een zaak relateren.
- Je hoeft je niet op BSL-kennisgevingen te abonneren om op de hoogte te blijven van de besluiten die genomen zijn in een zaak.
- Backwards compatible met StUF-ZKN 3.10

Nadeel:

- Je kunt niet alle gegevens van een besluit in één keer opvoeren. In een ZAK-kennisgeving kun je alleen de kerngegevens van het besluit opnemen. De overige gegevens van BSL moeten via aanvullende berichtuitwisseling worden gecommuniceerd, hetzij vooraf met een toevoegingskennisgeving, hetzij achteraf met vraag- en antwoordberichten of wijzigingskennisgevingen.

Scenario 3: Besluit wordt aan zaak gerelateerd in BSL en ZAK

Als je BSL en ZAK zoals in dit scenario aan beide kanten kunt relateren, dan blijven voor de gekozen variant de hierboven beschreven voor- en nadelen gelden. Daarnaast gelden ook nog eens de hieronder genoemde nadelen.

Nadelen:

- Waarborgen interoperabiliteit wordt een stuk ingewikkelder.

- Extra implementatie-inspanning om besluiten aan zaken via beide kanten te kunnen linken. In veel gevallen zullen systemen zowel de ZAK- als de BSL-kennisgevingen moeten implementeren en ook nog eens zowel in uit- als in ingaande richting.

In dit scenario zijn er dus steeds twee mogelijkheden om een besluit aan een zaak aan elkaar te verbinden:

- Via een BSL-kennisgeving met de te linken zaak als gerelateerde.
- Via een ZAK-kennisgeving met het besluit als gerelateerde.

Indien het ene systeem het linken van besluiten aan zaken op de ene manier heeft geïmplementeerd en het andere systeem het op de andere manier dan zijn de twee systemen niet interoperabel. Er zijn ruwweg twee manieren om dit probleem op te lossen:

- Eisen dat alle systemen beide manieren ondersteund. Implicatie: grote implementatie-inspanning.
- Op koppelvlakniveau extra afspraken maken om de keuzevrijheid te beperken. Implicatie: zwaardere integrale governance op de koppelvlakken. Het interoperabiliteitsprobleem wordt doorgeschoven naar de koppelvlakontwerpers. De ontwerpers van verschillende koppelvlakken gebaseerd op StUF-ZKN moeten continue van elkaars keuzen op de hoogte zijn.

Relateren van informatie-objecten aan zaken

In de onderstaande scenario's zijn de berichtdiagrammen weggelaten ervan uitgaande dat de lezer na het lezen van de vorige secties deze plaatjes niet meer nodig heeft ter ondersteuning.

Scenario 1: Informatie-object wordt gerelateerd aan zaak in IOB

Voordelen:

- Alle gegevens van een IOB (zoals de inhoud van het document) inclusief de relatie naar de zaak kunnen in één bericht worden opgevoerd.

Nadelen:

- De applicatie (bijv. DMS) die het IOB verstuurt kent doorgaans de zaak (ZAK) niet en kan deze dus niet relateren.
- Als je alleen op ZAK-kennisgevingen bent geabonneerd wordt je niet genotificeerd in geval er nieuwe informatie-objecten zijn toegevoegd aan een zaak. In dat geval moeten er abonnementen worden afgesloten op zowel ZAK- als IOB-kennisgevingen.

Scenario 2: Informatie-object wordt aan zaak gerelateerd in ZAK

Voordelen:

- De applicatie (bijv. zaaksysteem) die de ZAK verstuurt kent de gerelateerde IOB en kan ze aan elkaar koppelen.
- Je kunt in één ZAK-kennisgeving meerdere informatie-objecten tegelijk aan een zaak relateren
- Je hoeft geen extra abonnement af te sluiten op IOB-kennisgevingen om op de hoogte te blijven van de documenten die zijn toegevoegd aan een zaak.

Nadeel:

- Je kunt niet alle gegevens van een document in één keer opvoeren. In een ZAK-kennisgeving kun je alleen de kerngegevens van het document opnemen. De andere

gegevens moeten in via aanvullende berichtuitwisseling worden gecommuniceerd, hetzij met vraag- en antwoordberichten, hetzij met toevoegkennisgevingen.

- Niet backwards compatible met StUF-ZKN 3.10.

Scenario 3: IOB wordt aan zaak gerelateerd in zowel IOB als ZAK

Op hoofdlijnen dezelfde voor- en nadelen als scenario 3 in de vorige sectie ("Besluit wordt aan zaak gerelateerd in zowel BSL als ZAK").

Overwegingen

Afhankelijke entiteiten

Voor entiteiten die voor hun bestaan afhankelijk zijn van een Zaak (ZAK) zoals bijvoorbeeld Besluit (BSL) lijkt scenario 1 de meest voor de hand liggende keuze. Dit pleit voor het in één keer volledig opvoeren van een BSL met al zijn gegevens inclusief de BSLZAK-relatie. Dus de relatie wordt hier niet gelegd vanuit ZAK maar vanuit de kant van de afhankelijke entiteit, BSL in dit geval. Deze redenering voor de opname van de relatie BSLZAK in BSL-kennisgevingen geldt ook voor de volgende relaties:

- KLCZAK
- STAZAK
- ZAKZAKHFD

Niet-afhankelijke entiteiten

Voor entiteiten die niet voor hun bestaan afhankelijk zijn van een Zaak (ZAK) zoals bijvoorbeeld een Informatie-object (IOB) lijkt scenario 2 de meest voor de hand liggende keuze. Hier wordt de relatie naar bijvoorbeeld IOB wel gelegd vanuit ZAK. Immers het leggen van de relatie vanaf de andere kant is veelal geen optie omdat de applicatie (bijv. DMS) die het IOB verstuurt niet weet tot welke zaak (ZAK) het behoort. Deze redenering voor de opname van de relatie ZAKIOB in ZAK-kennisgevingen geldt ook voor de volgende relaties:

- ZAKBTRADV
- ZAKBTRBLH
- ZAKBTRBHL
- ZAKBTRBSS
- ZAKBTRINI
- ZAKBTRKCR
- ZAKBTRMIN
- ZAKBTRZKC
- ZAKZAKHFD
- ZAKZAKGRL

Keuzenstrategie voor het bepalen van de richting

Indien men ervoor kiest om in kennisgevingen entiteiten alleen maar vanaf één kant te relateren dan is de hierboven beschreven strategie een manier om op een consistente wijze voor elke entiteit een unieke richting voor de relaties te bepalen. Deze strategie is gebaseerd op het feit dat entiteiten wel of niet afhankelijk zijn van elkaars bestaan.